

KINH PHẬT MẪU XUẤT SINH TAM PHÁP TẠNG BÁT-NHÃ BA-LA-MẬT-ĐA

QUYỂN 13

Phẩm 12: HIỂN BÀY THẾ GIAN (Phần 2)

Phật bảo Tu-bồ-đề:

–Như Lai nhờ vào Bát-nhã ba-la-mật-đa nên biết như thật vô lượng, vô số chúng sinh, các kiến chấp về ngã và sự sinh diệt của các hành. Vì sao Như Lai biết các chúng sinh, các kiến chấp về ngã và sự sinh diệt của các hành? Tu-bồ-đề! Vì Như Lai biết rõ nguyên nhân của chúng sinh và sự sinh diệt của các hành là nương vào sắc mà phát sinh và nương vào thọ, tưởng, hành, thức mà phát sinh. Vì sao nương vào sắc, thọ, tưởng, hành, thức mà phát sinh? Vì phát sinh do tà kiến nhân ngã, với tà kiến này thấy ngã và thế gian là thường, sắc là thường; ngã và thế gian là vô thường, cũng thường, cũng vô thường, chẳng phải thường, chẳng phải vô thường; ngã và thế gian là thường; thọ, tưởng, hành, thức là thường; ngã và thế gian là vô thường, cũng thường, cũng vô thường, chẳng phải thường, chẳng phải vô thường; thọ, tưởng, hành, thức là vô thường, cũng thường, cũng vô thường, chẳng phải thường, chẳng phải vô thường.

Lại nữa, ngã và thế gian hữu biên, sắc là hữu biên; ngã và thế gian là vô biên, sắc là vô biên; ngã và thế gian là vô biên, cũng hữu biên, cũng vô biên, chẳng phải hữu biên, chẳng phải vô biên; sắc là vô biên, cũng hữu biên, cũng vô biên, chẳng phải hữu biên, chẳng phải vô biên; ngã và thế gian hữu biên; thọ, tưởng, hành, thức là hữu biên; ngã và thế gian là vô biên, cũng hữu biên, cũng vô biên, chẳng phải hữu biên, chẳng phải vô biên; thọ, tưởng, hành, thức là vô biên, cũng hữu biên, cũng vô biên, chẳng phải hữu biên, chẳng phải vô biên.

Lại nữa, sắc sau khi chết là tồn tại, hay không tồn tại, cũng tồn tại, cũng không tồn tại, chẳng tồn tại, chẳng phải không tồn tại. Như vậy, thọ, tưởng, hành, thức sau khi chết tồn tại hay không tồn tại, cũng tồn tại, cũng không tồn tại, chẳng tồn tại, chẳng phải không tồn tại.

Lại nữa, thân tức là tự ngã, thân khác tự ngã khác. Như vậy sắc, thọ, tưởng, hành, thức là thân là tự ngã; sắc, thọ, tưởng, hành, thức khác thân, khác tự ngã hiểu biết này đều nương vào năm ấm mà phát sinh. Những quan niệm đó đều là những hiểu biết si mê khác nhau về ngã. Đức Như Lai biết rõ như thật về những kiến chấp ấy.

Này Tu-bồ-đề! Vì thế Như Lai, Ứng Cúng, Chánh Đẳng Giác nhờ vào Bát-nhã ba-la-mật-đa nên biết vô lượng, vô số chúng sinh những kiến chấp khác nhau về ngã và sự sinh diệt như vậy.

Lại nữa, này Tu-bồ-đề! Như Lai nhờ vào Bát-nhã ba-la-mật-đa nên biết như thật về tướng của sắc, thọ, tưởng, hành, thức của vô lượng, vô số chúng sinh. Vì sao Như Lai biết về tướng của sắc của chúng sinh? Tu-bồ-đề! Vì Như Lai thấu rõ sắc như thật. Vì sao Như Lai biết về tướng của thọ, tưởng, hành, thức của chúng sinh? Tu-bồ-đề vì Như Lai biết đúng như vậy về thọ, tưởng, hành, thức.

Này Tu-bồ-đề! Vì ý nghĩa này Như Lai nói đúng sự sinh diệt của chúng sinh tức là

sự thật của năm ấm, sự thật về năm ấm tức là sự thật về thế gian. Vì sao? Vì năm ấm là thế gian. Cho nên sự thật về năm ấm là sự thật về thế gian, sự thật về thế gian tức là sự thật của tất cả pháp, sự thật của tất cả pháp tức là sự thật quả Tu-đà-hoàn, sự thật về quả Tu-đà-hoàn tức là sự thật về quả Tư-đà-hàm, sự thật về quả Tư-đà-hàm tức là sự thật về quả A-na-hàm, sự thật về quả A-na-hàm tức là sự thật về quả A-la-hán, quả Duyên giác tức là sự thật của Như Lai. Do đó Như Lai cùng với quả Thanh văn, Duyên giác và năm ấm, thế gian cho đến tất cả pháp đồng nhất. Các sự thật như vậy chẳng phải một tánh, chẳng phải nhiều tánh, tức là mỗi mỗi tánh là mỗi mỗi tánh, không hai, không phân biệt, không tạo tác, không cùng tận.

Này Tu-bồ-đề! Như Lai nhờ vào Bát-nhã ba-la-mật-đa nên chứng đắc như thật. Do chứng đắc như thật nên gọi là Như Lai. Vì nhân duyên này nên Như Lai Ứng Cúng Đẳng Chánh Giác nói Bát-nhã ba-la-mật-đa chỉ dạy thế gian. Bát-nhã ba-la-mật-đa là mẹ các Đức Phật sinh ra các Đức Phật. Vì từ đó sinh nên Đức Phật biết như thật về tất cả các pháp là như như không khác. Vì chứng sự thật này nên chư Phật xuất hiện ở thế gian đều thành tựu quả vị Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác.

Bấy giờ Tu-bồ-đề bạch Phật:

–Bạch Đức Thế Tôn! Như lời Thế Tôn nói pháp như như ấy là tối thượng sâu xa. Đức Thế Tôn vì pháp như như này mà được quả Bồ-đề.

Bạch Đức Thế Tôn! Pháp sâu xa này người nào có thể tin hiểu, chẳng lẽ bậc an trụ không còn thoái chuyển quả vị Đại Bồ-tát, mãn nguyện A-la-hán và người chánh kiến mới có thể tin hiểu chăng?

Phật bảo Tu-bồ-đề:

–Đúng vậy, đúng vậy, như lời ông nói!

Lại nữa, Tu-bồ-đề! Pháp như như là tướng vô tận sâu xa tối thượng, Như Lai Ứng Cúng Đẳng Chánh Giác giảng thuyết tướng vô tận ấy.

Khi ấy, Đế Thích và các Thiên tử trong Dục giới và hai vạn Thiên tử ở Sắc giới đi đến chỗ Phật đảnh lễ rồi đứng sang một bên.

Bấy giờ, các Thiên tử đều bạch Phật:

–Bạch Đức Thế Tôn! Thế Tôn đã nói pháp tối thượng sâu xa. Vậy tướng đó ra sao?

Phật dạy:

–Này các Thiên tử! Các pháp lấy Không làm tướng và Vô tướng, Vô nguyện làm tướng. Tướng đó không sinh, không diệt, không nhớ, không sạch. Pháp giới vắng lặng như hư không, không chỗ nương dựa dừng trụ tức là tướng mà vô tướng. Như Lai Ứng Cúng Đẳng Chánh Giác nói tướng của sắc, thọ, tưởng, hành, thức cũng như vậy, tức là tướng mà vô tướng, nên các tướng này không bị tướng làm hủy hoại. Trời, Người, A-tu-la... trong thế gian đều không thể hoại. Vì sao? Vì Trời, Người, A-tu-la đều là hữu tướng.

Này các Thiên tử! Nếu có người hỏi hư không do ai tạo ra thì người đó hỏi có đúng không?

Các Thiên tử bạch:

–Bạch Đức Thế Tôn, không! Vì hư không không có tạo tác, hư không là vô vi thì ai có thể tạo lập.

Phật bảo các Thiên tử:

–Đúng vậy, đúng vậy! Như Lai Ứng Cúng Đẳng Chánh Giác sinh ra từ pháp không hai, nói các pháp tướng cũng không hai tướng. Vì sao? Vì Như Lai đắc tướng ấy tức là

không chỗ trụ, nên Phật nói các pháp không có tướng tạo tác.

Lúc ấy, Tôn giả Tu-bồ-đề bạch Phật:

–Bạch Đức Thế Tôn! Tướng ấy thật sâu xa. Như Lai đấng tướng ấy thành bậc Đẳng Chánh Giác dùng trí vô ngại thuyết giảng Bát-nhã ba-la-mật-đa. Bát-nhã ba-la-mật-đa này là chỗ hành xứ của các Đức Phật.

Phật bảo Tu-bồ-đề:

–Đúng vậy, đúng vậy! Như Lai Ứng Cúng Đẳng Chánh Giác nhờ vào Bát-nhã ba-la-mật-đa mà hiển bày tướng như thật thế gian kia. Nay Tu-bồ-đề! Như Lai Ứng Cúng Đẳng Chánh Giác nương vào vào pháp mà cung kính cúng dường; tôn trọng khen ngợi pháp. Pháp ấy tức là Bát-nhã ba-la-mật-đa; có Phật hay không có Phật trong đời pháp này vẫn thường trú. Cho nên Như Lai dựa vào Bát-nhã ba-la-mật-đa, nhờ nương tựa mà Như Lai tu tập Bát-nhã ba-la-mật-đa, do tu tập Bát-nhã ba-la-mật-đa nên chứng Nhất thiết trí.

Lại nữa, này Tu-bồ-đề! Ông nên biết, Phật là Bậc biết ân và báo ân. Giả sử có người hỏi: “Ai là người biết ân báo ân?” Nên đáp: “Phật là người biết ân báo ân.” Vì sao? Vì Như Lai hành đạo nhờ vào học pháp mà đấng Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác, nay lại giữ gìn đạo pháp ấy. Tu-bồ-đề! Chỗ học và hành của Như Lai tức là Bát-nhã ba-la-mật-đa. Do nghĩa này nên Như Lai được gọi là người chân thật báo ân.

Này Tu-bồ-đề! Như Lai biết tất cả các pháp không có tạo tác, không tướng tạo tác nên đấng Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác. Nay Như Lai nói như thật tất cả pháp không tạo tác, không tướng tạo tác cũng là Như Lai chân thật báo ân.

Này Tu-bồ-đề! Như Lai biết tất cả pháp đều từ trong Bát-nhã ba-la-mật-đa phát sinh, nay lại nói như thật về Bát-nhã ba-la-mật-đa hiển bày thế gian cũng là Như Lai chân thật báo ân.

Tu-bồ-đề bạch Phật:

–Bạch Đức Thế Tôn! Tất cả các pháp kia đều không thấy, không biết, thì sao Như Lai Ứng Cúng Đẳng Chánh Giác nói Bát-nhã ba-la-mật-đa là để chỉ dạy cho thế gian?

Phật bảo Tu-bồ-đề:

–Lành thay, lành thay! Ông có thể hỏi Như Lai nghĩa lý sâu xa này. Đúng vậy, đúng vậy! Tất cả các pháp không ai biết, không ai thấy. Vì sao tất cả các pháp không ai biết, không ai thấy? Vì tất cả các pháp là không, không nương tựa cho nên tất cả các pháp không ai biết, không ai thấy. Như Lai Ứng Cúng Đẳng Chánh Giác giác ngộ pháp này nên mới giảng thuyết Bát-nhã ba-la-mật-đa để chỉ dạy cho thế gian. Chỉ dạy cho thế gian như thế nào? Nay Tu-bồ-đề! Nếu không thấy sắc, không thấy thọ, tưởng, hành, thức thì đó là chỉ bày cho thế gian.

Tu-bồ-đề bạch Phật:

–Bạch Đức Thế Tôn! Sao gọi là không thấy sắc, thọ, tưởng, hành, thức?

Phật dạy:

–Này Tu-bồ-đề! Nếu không duyên nơi sắc phát sinh thức thì gọi là không thấy sắc. Nếu không duyên nơi thọ, tưởng, hành, thức phát sinh thức thì gọi là không thấy thọ, tưởng, hành, thức.

Tu-bồ-đề! Nếu không thấy sắc, thọ, tưởng, hành, thức tức là không thấy thế gian. Nếu không thấy thế gian thì gọi là chân thật thấy thế gian. Vì sao chân thật thấy thế gian? Vì thế gian là không, nên tướng của thế gian là lìa, vắng lặng, không ô nhiễm.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Bát-nhã ba-la-mật-đa đã hiển bày như vậy, Như Lai Ứng Cúng Đẳng Chánh Giác cũng nói như vậy.

M

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH